

Kratochvilná historie

MĚST A MĚST

v zemích koruny svatováclavské.

Sebral a napsal Primus Šobotka.

Pokračování.

Takovouto rozmilou němčinou ulívají Němci v Miroslavi: "Ké Rolenc, moch tea branku euji!"

Kdo má bolesti v kříži, pošli si do Mezříčka pro námetek.

MISTERČANŮM přezdívali Brušperáci močkáři, poněvadž vystoupujíce dlouhé české d jako e místo něžka říkají močka.

MOHLEČNÍCI Němci šli na pouť na sv. Kopeček u Olomouce. Bylo jich hodně. Když přišli do Loštic na náměstí, zastavili se u sochy sv. Trojice a zpívali píseň k Panně Marii, kteroužto píseň "starší bratr" předzpěvoval. Pojednou však předfíkává vída, že jeho ženě uzlík na zádech se rozvazuje a buchty hrozí vypadnutí, povídá jí mezi zpěvem polonahlas: "Hanča, hosta ranca ota!" Vedený jím lid byl do pobožnosti tak zabrán, že ani neuvažoval, patřili to též k písni žili nic a pokračoval už v započatém zpěvu: "Hanča, hosta ranca ota!" Což za slechnu předfíkává volal: "Nita sú, nita sú: Maria, sei gegruesset!" načez lid zas po něm: "Nita sú, nita sú: Maria, sei gegruesset!" V polovici druhého verše pak napomínal opět vůdce ženu: "Hanča, mochta ranca ota!" A lid hned zas: "Hanča, mochta ranca ota!" Kdy a jak konečně si porozuměli, kronika už nevypravuje.

V MRÁKOTINĚ (u Telče) přihodila se událost záračná. Vyhřabal tam vůl na zahrádkách zvon a jakmile se dověděl o tom jezovité v Telči, zachtělo se jim dostati ten zvon na svoji věž. Nabídli Mrákotinským výměnu. Stalo se. Jezovité dostali zvon z Mrákotína a Mrákotinským dán zvon z Telče. Ale ty zvony se tomu protivily; ten Mrákotinský chtěl být v Mrákotině a ten od jezovitů v Telči. Když jich nikdo nechtěl přestěhovati, samy uletěly: Telečský do Mrákotína a Mrákotinský do Telče. Ale běda! na cestě se potkaly (bylo to po tmě, že se neviděly) a vrazily do sebe tak nehorázně, div že jim srdce nepuklo. Mrákotinský byl silnější a poranil Telečského tak, že od té chvíle v Telči zvon křpítí.

Věru až k pláči pohnutlivá jest péče, kterou obecní správa NĚMČICKÁ (u Ivančic) věnuje zdraví svých sousedů. Vždyť před každým zatměním slunce musí obecní hlásný oznamovati na buben, že "vědomost se dává, aby měl každý svou studni zakrytou, že bude padati jod (jed)." Jaká opatření činívají před zatměním měsíce, nevíme, ale tolik jisto, že zatmění mozkovic nepovažují za nebezpečné; sic bychom jim pověděli o dobrém prostředku.

Kdo chce v Nové Vsi se obléci, hodí prostě kabelu na sebe a je hotov. Proto také volávají na ně: "Odkud jsi? Z Nové Vsi, máš kabelu na pleci!"

V OBRÁNECH (u Brna) sázejí prý mnoho fazolí, z nichž berou svoji výživu. Aby pak se jim dobře uvedly, modlívaly se vroucně k sv. panně Barboře:

Oroduj za nás sv. panno Barboriko, aby se nám urodila fazula na perko!

OLEŠNÍČTÍ Šulčkové (u Březové v Kunštátsku) mají sice dvoje hodiny: jedny na radnici a druhé na kostele, přece však nikdy nevědí, kolik jest hodin a to proto, že jednomu hodinám scházejí ručičky a druhým číslice na ciferníku. Dle čeho určují čas, ví sám Pánbůh nebeský.

OLŠOVEC jest jen nepatrná vesnička u Bzence. Když tam na zvonici poledne 'blengají' (zvoni), což bývá znamením k obědu, smějou se jim sousedé z vesnic okolních, že prý 'v Olšovci dovřeli pře-

ry' (t. j. dovařili těsto nadívané vařenými hveskami), neboť maso jest u nich zrovna takovou vzácností, jako v Kostelanech.

Když někdo špatně zpívá, toho posílají do OSLAVAN pro noty. Víteli, pak, jak ty noty vypadají? Pomyslete si veliké kolo, které váží vozu ze lky, neustále se otáčejte, aby nepřebíralo a to jsou ty Oslavanské noty. Avšak jiní tvrdí, že na tomto kole Oslavanské noty pouze se přelívají či přemílají, což nám jest docela jednostejně. Důležitější jest pro hudebníky otázka, jak se dle těchto not zpívá. A to vám tam rádi povědí; jen se jich zeptejte a nešli se nadějete, budete podle těchto not nejen zpívatí ale i tancovatí. Máme toho příklad na neposlušném synku z Ivančic, kterého poslal táta s placem do Oslavan pro noty, a že tam hoch ještě nikdy nebyl, řekl mu, aby se optal v tom domě raproti kolu, tam že jich dostane. Chlapec krom obyčejné tátu poslech a šel. Doraziv do Oslavan, zamířil zrovna do domku naproti kolu a vyřizoval otcovo vzkázání. Dobře pochopil v domku bydlel švec, jenž popadl potěh a začal klukovi sázeti noty na hřbet, až se dal do křiku a breketu. "Nu jdi už s pámem Bohem," propustil jej švec; "teď víš, jak se podle Oslavanských not zpívá." Kdo by tomu nevěřil, ať se sám přesvědčí.

Také se říká, že Oslavanští mají v Troubsku přátele a že Troubsktí mají v Oslavanech kmotry.

Jako Maďari až podnes, tak měli MOR.-OSTRAVŠTÍ až do posledních obecních voleb svého Pámblíčka; ale poněvadž v nejnovější době stal se nepřítelným a Blažkovi zůstal dlužen za čepici, sesadili ho a nemají teď žádného. Avšak mají o to porady, zda by sedláč nebeský nehodil se jim za nového Pámblíčka.

Z OTASLAVIC chodí ženy po světě s košťaty na prodej. Když taková metlačka přijde do Věrovana volají: "Mytly kopty!" (kupte metly t. j. košťata), pokřikují na ni kluci: "Zač ta mytla?" a druzí odpovídají: "Z Hotaslavic." Načez oni zase se ptají: "Odkád ste?" a titó odpovídají: "Za groš."

V OTRATICÍCH (u Náměšti) mají na soše sv. Jana tento znamenitý nápis, s podrobným udáním roku, kdy byl postaven; znít doslovně takto:

Když ta velká zima byla, tehdyž se zde postavila figura Jana svatého z Nepomuku rozeného.

PAČLAVŠTÍ prodali svoje výroční trhy Morkovským za měch (pytel) koblíh.

O PÁLONÍNSKÝCH povídá se, že druhy přicházeli na svět s nohama tak skroucenýma, že prsty byly obráceny k sobě dovnitř a pety od sebe na pravo i na levo, tak že každý byl svým vlastním "protichůdcem". Nebylo teda divu, že takový šmajda přes vlastní svoje nohy klopýtal; pročež složena o nich tato písnička:

Paloňáko čapaté, neštópé na pate! Jak stópneš na pate, roztrbneš gate až po pate!

PAVLOV (u Vel. Meziříčí) náleží mezi kratochvilnými městy k těm vyznamenaným čili jak se říká: k 'premiantům'.

Předně tedy poslyšte, kterak Pavlovští uvítali pana děkana. Oni totiž mívali dříve kostel pouze filiální, jenž byl přifařen k Radostínu. Jednou měla býti v Pavlově visitace. Mil občané poslali pro pana děkana kočár a očekávali jeho přjezdu u slavnostní nálady. Kočár se nevracel dlouho; když však konečně jej zahlédli z daleka, zvolali z dola nahoru na zvonici: "Lonéte (zvoňte) všema dvěma!" (Mělit' všeho všudy dva zvony). Ale na neště-

stí utrhlo se v tu chvíli od jednoho zvonu srdce a u druhého se pletř provaz, tak že vůbec nebylo možno zvoniti. Než důmyslný kostelník uměl si hned pomoci: popad honem pytel a tloukl jím o rybník, až se to široko daleko rozléhalo. Mezi tím přijel kočár do vsi a ti, kdož nejdříve do něho nahlédli, dali se do křiku: "Přestaňte lónovat všema dvěma! To není on!" Kočár zastavil na návsi a k velikému zděšení vši obce vylezl z něho — radostinský žid! Věc se vysvětlila: pan děkan doma nebyl a s prázdným kočárem svezl se do Pavlova žid, jemuž se dostalo tak slavného uvítání.

Potkáte-li procházejícího se v polích Pavlovana, zeptejte se, ne hledá-li Marečka? Jakou dostanete odpověď, to dejte dále a uvidíte švandu. S tím Marečkem to bylo takhle. V prosebních dnech nosovali Pavlovští o procesi též sochu sv. Marka, již říkali krátce 'Mareček'. Jednou však ten, jenž ji nesl, použiv zastavení u kapličky, odskočil na kvap do žita a položil 'Marečka' nedaleko sebe na zem. Procesí hnulo se dále a náš chlapec pospíchal za ním. Teprve za hodnou chvíli napadlo ho, že zapomněl vzít si sebou 'Marečka'; hledal, ale že bylo žito vysoké a husté, nemohl ho nalézt a také ho nenašel. Od těch dob Pavlováci 'Marečka' nemají a hledají ho podobně jako jide na Moravě 'vévodu Ječmfuka'.

O Pavlovských povídá se též, že krmívají celý rok valacha, jež na sv. Filipa a Jakuba zabíjejí a dělají z něho jitrnice; my tomu však nevěříme. Spíše bychom uvěřili následující historce, která prý se udála rovněž v Pavlově. V kostele seděl výměnkář, který hospodářům koně pásal. A poněvadž to bylo v létě, kdy koně ve dne musejí pracovati a jen v noci mohou se pásti, byl výměnkář stálým nočním hlídáním unaven a usnul. V tom přistoupil k němu kostelník, jenž chodě po kostele sbíral krejčárky na světlo. Měl na dlouhé tyčce zavěšený pytlíček na peníze a zvonček. Když přišel k výměnkáři, zavzvonil mu u samého ucha, aby jej na sebe upozornil. Výměnkář protrhl se ze spaní a domnívaje se, že to nějaké hřbě se zvonkem na krku, zvolal v rozespalosti své: "Hač! hač!" a v kostele strhl se nehoráznými směchy.

Ostaňe není tomu příliš dávno, co v Pavlově ještě nevěděli, že Kristus Pán již umřel. Katecheta, maje tam křesťanské cvičení, tázal se mladíků, kdy Spasitel skončil? Nikdo nevěděl co odpovědět. I obrátil se panáček k stařence, sedící u kamen, řka: "Zahab bite, babičko, tu nevědomou mládež a povězte jí, kdy Kristus Pán skončil." Načez zvolala babička všecka udivena: "A on chudinka již umřel? My tam na té pazderně o ničem se nedovíme; škoda, já bych byla šla také na funus!"

O takovém člověku, o kterém my Čechové říkáme, že "stojí jako sv. Utlinos", říkají na Moravě že "stojí jako svatý u Pavlova", t. j. kam ho večer postavíš, tam ho ráno najdeš.

Ve vsi PÍSKU (u Bzence) jídají nejraději jahelnou 'kašu' s mlékem, pročež jim přezdíno *kašářů*. Svede-li je náhoda s obyvateli dědin sousedních, zvláště na svatbách, ničím jich tak nepodráždí, jako když se jim zazpívá:

Už sem sa najedň (nejedl), že by h nic nejedl, ale kašu s mlékem! Kdo by dobrě nejedl?

Na Moravě posud chodí klášterníci 'po ptaň' (po žebrotě) nosíce s sebou malý krucifix, jemuž říkají 'malý Pámblíček' a ježž těm, kdož jim nějaký dárek udělí, dávají pak líbati. Ale souseď jeden v Přířně zpouzel se políbíti Pámblíčka a když ho klášterník nutil,

... Zvláštní ...
prostředek proti chřipce

Všim lékařům jest známo, že neduh tento vzniká z nachlazení a v každém z její způsobů napadá oslabený systém těla. Všeobecné příznaky jsou tyto: jako při silném nachlazení a poněvadž toto příčinou chřipky je, zapotřebí též vhodných prostředků k jeho odstranění. Mnozí lékaři, kteří sledovali cenu

Dr. August Koenigs Hamburger Brustthee
předpisují prostředek tento proti chřipce; zahřívá krev, ukonejší nervy, zesílí dýchací, znovuzbudoje systém a takto neduh zažene.
Dr. August Koenigs Hamburger Brustthee vyléčí kašel,
nachlazení, bronchitidu, neduhy hrdla, zádech, bolení prsou
spůsobí dievu při neduhu plíc. - Právě Brustthee lze koupiti
v původních pakličkách za 35 centů paklík.
K dostání ve všech lékárnách.

Podporujte domácí průmysl.

Flag Brand
Je lacinější, čistší a silnější, nežli kterákoliv sem dovážená.

— Hotovená od —
American Chicory Co., - Omaha, Neb.

☞ Ptejte se vždy svého groceristy po Flag Brand cikorii s praporem.

OMAHA COMMERCIAL COLLEGE

16. a Douglas ul., Omaha, Neb.
ZIMNÍ OBDOBÍ započne 1. září. Nové třídy ve všech odboch. Zvláštní pozornost věnuje se vedení knih, tématu, psaní na stroji, telegrafování, kraaplopu a kreslení přem. STRAVA ZA PRÁCI. Studující mohou obdržeti stravu za práci tři hodiny denně. KATALOG. - Náš elegantní nový katalog se vzorky kraaplopu zašle se zdarma na každou adresu. Nejmětší a nejlépe zařízený závod svého druhu západně od Chicaga. Pro studující, kteří zkoušky a dobrým prospěchem složí, zaopatřeny budou místa. Dopíšte na: **Rohrbough Bros., Omaha, Neb.**

povídá: "Enem nechajte, velebný panáčku, já nebudu oblútat (líbat)!" — "No enom oblúte přeca Pámblíčka!" domlouval mnich. Ale souseď se bránil: "Ó enem nechajte, nebudu oblútat!" — "No a proč nebudete oblútat?" — "Protože zabil mojeho tatíčka." — "Nu a jak to?" táže se klášterník. — "Jak to! Henkaj na kopečku byla sv. pút' a dyž jsme konali svatú pobožnost pod křížem, převalil sa Pámblíček na tatíčka — a bylo to!" "Ale dajte si dobrý pokoj! Tento sa věru na tatíčka nepřevalil: veď je malúčeky!" — "Ó na mú milú dušku, enem ho nechajte, velebný panáčku, že je malúčeky; šak až on doroste, nebudete lepší, než ten starý." A nepolibil přece. Od těch dob ptávají se Pitínských, zdali jim už dorostl ten malúčeký Pámblíček.

Lešetinský kovář.

Před několika lety vydána byla v Praze úchvatná výpravná báseň Svato-pluka Čecha, "Lešetinský kovář." Líčeno v ní otrými tahy poněmčování českých dědin cizozemskými fabrikantami a velká láska lidu českého k řeci otčů svých. Lešetinský kovář, vzor pravého Čecha, vzdoruje snahám poněmčovacím a zaplatí vzdor svůj životem, neboť za poněmčovately stojí mocné rameno "zákona a spravedlnosti". Báseň, psaná v slohu lehkém a přece úchvatně zajímavém, způsobila veliký rozruch. Však ten trval na krátek Vlášda ji skonfiskovala! Jen něco málo výtisků před konfiskací rozprodáných přišlo mezi lid. Jsouce přesvědčeni, že přijdeme vstříc přání každého milovníka uslechtilé česky, vydali jsme se svolením spisovatele báseň tuto v plném znění konfiskovaného vydání. A v očekávání tom jsme se nemýlili. Během prvního roku rozebráno prvé vydání, skrovně ovšem a uspořádali jsme vydání druhé, v mnohem lepší a dokonalejší úpravě a větším formátě než bylo prvé. Báseň tvoří knihu o 88 stranách a prodáváme ji po 25ct. Do Čech, se zaručením, za 50c., z druhého vydání (ana kniha valně těžší) za 65ct. K dostání za hotové u

Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Ochotníkům a milovníkům divadla.

V knihkupectví Pok. Záp. jsou k dostání všechny divadelní spisy, jež vyšly tiskem v Čechách a nejsou rozebrány. Úplný seznam všech spisů zašle se všem na požádání zdarma. V seznamu jsou uvedeny všechny kusy dle svých názvů a při každém je uvedeno, jaký kus je, kolik jednání a kolik osob vyžaduje. Pište o seznam po adrese:

Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Čechové a jejich zápas o samosprávu.

Nákladem Pok. Záp. vydána byla v brožurce přednáška pod výše uvedeným názvem, kterou připravil p. L. J. Palda pro literární klub Astorovy knihovny v New Yorku a upravil pak pro měsíčník Midland Monthly. Tento český překlad přednášky tvoří brožurku 40 stránek, obsahující vyobrazení Jana Husa, Jana Žižky, Jana a Josefa Komenského a Josefa Jungmanna. Cena pouze 10c., třeba v kolkách. Dva sešity měsíčníku Midland Monthly, obsahující tutěž přednášku v angličtině, za 25ct. **Pokrok Západu, Omaha, Neb.**

Studené počasí účinkuje na nervy tou měrou, že dostávají se bolesti revmatické. Olej sv. Jakuba vyléčí bolesti rychle a bezpečně.

Hledáte-li dobré obchodní vzdělání a hodláte-li navštěvovati nejlepší takový ústav na západě, totiž Omaha Business College, bude to k vašemu prospěchu, když se přihlásíte dříve u vydavatelství tohoto listu.